

Jeseník

Kraj: Olomoucký

Správní obvod: Jeseník

Nadmořská výška: 432 m n. m.

Počet obyvatel: 11 020

Adresa URL: www.jesenik.org

Okres: Jeseník

GPS souřadnice: 50.224625N, 17.198047E

První pís. zmínka: 1267 (754 let)

PSČ: 790 01

Památky a zajímavosti Jeseník

Město Jeseník nabízí několik historických památek a turistických zajímavostí, za návštěvu stojí také Lázně Jeseník s krásnými léčebnými pavilony, lázeňskou kolonádou, dále městské muzeum nebo vodní tvrz v centru města.

Při východním okraji historického jádra města Jeseník nedaleko kostela se nachází nejvýznamnější historicko-architektonická památka města - jesenícká vodní tvrz - někdy nazývaná také jako vodní zámek či hrad. Nádherná trojkřídlá dvoupatrová budova s menší branskou budovou do níž ústí kamenný most přes příkop dodnes dýchá historií a středověkem. Historie tvrze spadá do konce 13. století, kdy zde existovala jednoduchá věžovitá stavba obklopená příkopem. Její historie byla takřka po celou dobu spjata s vlastnictvím objektu vratislavskými biskupy. Na přelomu 15. a 16. století byla tvrz přestavěna do současné dispozice a v první polovině 18. století nabyla podobu spíše zámku. V současnosti je v tvrzi umístěno Vlastivědné muzeum Jesenicka a menší lapidárium. Majitelem je společnost Lesy České republiky a.s.

Ve středu jeseníckého náměstí stojí jednopatrová budova na obdélném půdorysu, s přízemní síní. Stavba městské radnice vrcholí polygální lucernou vystupující z hřebenu střechy. Jádro stavby pochází z roku 1610. Renesanční objekt vyhořel v roce 1625, nynější stavba pochází z roku 1710. Shodný letopočet je součástí erbu města Jeseník, který je umístěn nad stupem v jižním průčelí stavby. Po roce 1841 byly upraveny fasády, v 19. a 20. století interiéry.

Jednou z nemnoha výrazných stavebních památek města Jeseníku je i dům čp. 176 v Tovární ulici – Katovna. Vzhledem k absenci staveb starších měšťanských domů, vymizelých z Jeseníku v 60. a 70. letech tohoto století, stojí tento dům v popředí zájmu jak obyvatel, tak návštěvníků města. Bohužel, či bohudík v tomto domě žádní katové nebydleli. Nad vstupem v severním průčelí objektu je zachován letopočet 1782, kdy byl dům zřejmě postaven. Nejstarším doloženým obyvatelem je Josef Kreuzer, úřední písař knížecího biskupského statku Frývaldov, narozený patrně počátkem 80. let 18. století.

Další pamětihodnosti ve městě Jeseník

Kostel Nanebevzetí Panny Marie – novorenesanční stavba z let 1882–1883. Postavena na místě starší později přestavované gotické stavby, o které je první písemná zmínka z roku 1418. Z původní stavby byla zachována část středověké věže a barokní západní fronta kostelní lodi. Hlavní novogotický oltář pochází od sochaře Bernarda Kutzera.

Novorománský evangelický kostel

Kaple kláštera a vzdělávacího ústavu voršilek z let 1896–1897 v novorománském stylu.
Morový sloup Nejsvětější Trojice z roku 1721.
Socha sv. Jana Nepomuckého u kostela.
Děkanský úřad u kostela s klasicistní fasádou a s kamennou deskou se znakem města z roku 1606.
Dům čp. 166 na Masarykově náměstí. První písemná zmínka je z roku 1702, v roce 1926 dům prošel přestavbou.

Dům čp. 178 s empírovou fasádou, v němž do roku 1506 sídlil městský fojt, posléze zde byl výčep právovarečných měšťanů. Od roku 1912 zde bylo první kino ve městě.
Vila Erwina Weisse čp. 679 na Skupově ulici z let 1901–1903. Významný vilový dům v duchu anglické secese od vídeňských architektů Franze von Krausse a Josefa Tölka. Důsledně oddělena společenská část domu od intimní části. Z vnitřního vybavení dochována vstupní hala s dubovým schodištěm.
Cwrczekova vila – romantizující stavba z let 1899–1900 ve stylu hrádku s použitím prvků hrázděného zdíva.
Dvě vily rodiny Regenhartů čp. 672 a 339.
Vilová čtvrť pod nádražím – několik architektonicky zajímavých vil např. čp. 306, 307, 322, 324 nebo 28/319.
Priessnitzův pomník od významného sochaře Josefa Obetha.
Secesní most přes Bělou z let 1901–1902.
Rodný dům Vincenze Priessnitze – dům čp. 175 na místě původního rodného domu vystavěn roku 1822, patrně roku 1838 zvýšen o jedno patro.
Novogotická hrobka Vincenze Priessnitze, jeho ženy a dcery z roku 1853.

Lázně Jeseník

Kolonáda - 1 160 m dlouhý kruh, na kterém se občas konají závody a soutěže, ale po většinu času se po ní procházejí návštěvníci lázní. Největší atrakcí je socha lva, jehož ocasu se prý stačí dotknout, aby vám splnil přání.

Rodný dům Vincence Priessnitze - v přízemí restaurace, v patře muzeum.

Sluneční louka - neboli Jižní svah s útvary z kamenů, v jednom z nich je pramen. Nejznámější je Sluneční brána.

Prameny - v lesích nad Sluneční loukou se nachází schůdné cesty s pomníky a léčebnými prameny.
Léčebný pavilon PriessnitzPriessnitzovo sanatorium je lázeňská budova z let 1909–1910 od významného architekta Leopolda Bauera. Třípatrová budova v novobarokním stylu, ale v detailu se secesními a historizujícími prvky, uvnitř dochovaná ústřední hala se šnekovým schodištěm a velká jídelna. V letech 1928–1929 provedena od téhož autora přístavba, na které již autor upustil od historizujících reminiscencí a dekorativních detailů. Účast sochaře Josefa Obetha a jiných umělců na výzdobě. Leží v nadmořské výšce 650 m s výhledem na hlavní hřeben Hrubého Jeseníku.

Rozhledna Zlatý Chlum u Jeseníku

U výstavby rozhledny na Zlatém Chlumu (875 m, dříve Goldkoppe) stál podobně jako u dalších rozhleden

Jesenicka té doby Moravskoslezský německý horský spolek (zal. 1881). Stavba začala dne 8. srpna 1898, a to podle projektu ředitele kamenické školy Eduarda Zelenky ze Supíkovic. Stavělo se na místě rozvalin původní malé turistické chatky z 50. let. 19. stol. Materiál pro stavbu rozhledny byl těžen přímo v místě. Pálené cihly byly dováženy z polských Suszkowic, písek z nedaleké obce Písečná. Pod vedením stavitele Aloise Nietzscheho a stavebního mistra Františka Grögera byla tzv. Frývaldovská věž dokončena a předána veřejnosti 3. září 1899. O necelé tři roky později vyrostla opodál Medritzerova horská chata, díky které bylo možno navštěvovat rozhlednu i v zimním období. Jméno získala podle polesného Adolfa Medritzera, významného člena spolku, který navrhl její vybudování.

Vlastivědné muzeum Jesenicka

V současné době jsou ve vodní tvrzi instalovány tři stálé expozice. První je pojmenována "Historie a archeologie Jesenicka". Druhou stálou expozicí je rozsáhlá expozice čarodějnických procesů na Jesenicku v 17. století. Třetí stálou expozicí je expozice fauny a flory Jesenicka. Muzejní sbírky jsou pod vedením samostatných odborných pracovníků rozděleny také do tří částí: společenskovední, geologické a biologické. Ke krátkodobým výstavám jsou určeny prostory hlavního výstavního sálu a nového výstavního sálu.

Dále ve městě Jeseník můžeme navštívit Galerii v divadle nebo Galerii v kině Pohoda.

